

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 1

1-) Birinci hakikatte hangi iki temel delil öne çıkarılmaktadır? (6 kelime)

Hudûs

2-) Hudûs delilinde âlemdeki değışme ve dönüşümden hangi sonuca varılmaktadır? (8 kelime)

Varlıkların ezeli

3-) Sonradan meydana gelen şeyler hakkında hangi zorunlu hüküm verilmektedir? (8 kelime)

Onları var

4-) İmkân delilinde bir şeyin varlığı ile yokluğu hakkında nasıl bir durum anlatılmaktadır? (11 kelime)

Kendi başına

5-) Devir ve teselsülün reddedilmesiyle hangi inanç esasına ulaşılmaktadır? (14 kelime)

Varlıkların birbirini sonsuza

6-) Bu zorunlu varlık hakkında benzerlik bakımından hangi özellik belirtilmektedir? (9 kelime)

Ona denk

7-) Metinde “ondan başka olanlar” için nasıl bir nitelendirme yapılmaktadır? (8 kelime)

Diğer bütün

8-) İmkân bahsinde her varlığa özel şekil verilmesi neden önemlidir? (10 kelime)

Sayırsız ihtimal

9-) Bir varlığa uygun cihazların takılması neyi ispat eder? (10 kelime)

O varlığın

10-) Hiçbir şeyin Allah’tan gizli kalmaması, imkân delilinde hangi düşünceyle bağlantılıdır? (10 kelime)

Her varlığın

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 2

1-) Birinci hakikatte anlatılan düşünce, Allah'ın varlığına hangi iki yoldan ulaşmaktadır? (8 kelime)
Sonradan yaratılmış

2-) Varlıklarda sürekli değişim bulunması, onların hangi özelliğini ortaya koymaktadır? (9 kelime)
Kalıcı ve

3-) Sonradan ortaya çıkan bir varlığın kendi kendine açıklanamaması neyi gerekli kılar? (8 kelime)
Onu meydana

4-) Bir şeyin varlığı da yokluğu da düşünülebiliyorsa, bu durum o şeyin hangi sınıfta olduğunu gösterir? (7 kelime)
Zorunlu

5-) Metne göre mümkün varlıklar neden ezeli kabul edilmez? (11 kelime)
Çünkü var

6-) Devir ve teselsülün geçersiz sayılması hangi yanlış düşünceyi ortadan kaldırır? (9 kelime)
Varlıkların birbirini

7-) Böylece ulaşılmak istenen nihai sonuç nedir? (8 kelime)
Zorunlu var

8-) Varlıklara uygun sıfatlar ve faydalı cihazlar verilmesi rastlantıyı neden reddeder? (8 kelime)
Çünkü bu

9-) İmkân bahsinde bir varlığa belli şahsiyet verilmesi neden önemlidir? (10 kelime)
Çünkü bu,

10-) Metnin bütünü dikkate alındığında kâinatın şehadeti hangi ana inancı desteklemektedir? (10 kelime)
Allah'ın varlığını,

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 3

1-) Metnin ilk bölümünde kelâm âlimleri ve İslâm düşünürlerinin ispat ettiği hangi hakikatlerden söz edilmektedir? (6 kelime)

Hudûs

2-) Değişme ve başkalaşma, varlıkların kadîm olamayacağını nasıl gösterir? (12 kelime)
Çünkü sürekli değişen

3-) Hâdis olan şeyler için zorunlu olarak kabul edilen fail kimdir? (5 kelime)
Onları

4-) Bir varlığın kendi zatında varlığıyla yokluğu eşitse, bundan hangi aklî sonuç çıkar? (9 kelime)
Varlığının zorunlu

5-) Metne göre neden sonsuz sebep zinciri kabul edilmez? (12 kelime)
Çünkü bu durumda

6-) Bütün bu akıl yürütmeler sonunda nasıl bir varlık anlayışına ulaşılır? (13 kelime)
Varlığı kendinden olan,

7-) İmkân delilinde “özel suret” ve “ayırt edici şahsiyet” üzerinde neden durulmaktadır? (10 kelime)
Çünkü bunlar

8-) Her varlığın kendine uygun sıfatlar taşıması neden bilgi sahibi bir yaratıcının delilidir? (11 kelime)
Çünkü uygunluk

9-) İmkân hakikatı, Allah'ın hangi iki yönünü özellikle öne çıkarır? (7 kelime)
Sonsuz

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 4

1-) Birinci hakikat başlığı altında savunulan ana fikir nedir? (11 kelime)

Kâinattaki sonradan

2-) Âlemdeki değişimin fânîlik ile ilişkisi nasıl kurulmaktadır? (8 kelime)

Sürekli değişen

3-) Fânîlikten sonra hangi yaratılış gerçeği zorunlu olarak kabul edilir? (11 kelime)

Bu fanî

4-) İmkân delilinde bir varlığın kendi başına zorunlu olmaması neyi gerektirir? (9 kelime)

Onun belirlenmesi

5-) Sebeplerin birbirini sonsuza dek doğurduğu düşüncesi niçin reddedilmektedir? (11 kelime)

Çünkü bu

6-) Bu reddediştten sonra ulaşılan zorunlu sonuç nedir? (7 kelime)

Varlığı

7-) İmkân bahsinde her varlığa farklı özellikler verilmesi hangi fiilleri gösterir? (7 kelime)

Seçme,

8-) İmkân delilinde varlıklara özel suretler verilmesi neden “tercih” kavramıyla ilişkilidir? (7 kelime)

Çünkü

9-) İmkân hakikati, Allah’ın yalnız güçlü değil aynı zamanda nasıl bir yaratıcı olduğunu gösterir? (11 kelime)

Hikmetle, bilgiyle

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 5

1-) Metinde ilk olarak ele alınan delil grubu hangi ilim çevrelerinin ispat ettiği hakikatler olarak tanıtılmaktadır? (13 kelime)

Din usulü ve

2-) Varlıklarda görülen değişiklik niçin onların ezelden beri var olmadığını gösterir? (8 kelime)
Çünkü ezeli

3-) Sonradan olan bir varlık için hangi yaratıcı ilişki zorunlu hâle gelir? (10 kelime)
Onu meydana

4-) İmkân kavramı, varlıkların kendi başına yeterli olmadığını nasıl anlatır? (10 kelime)
Varlıklarının da

5-) Metin, devir ve teselsülü reddederek hangi sahîh sonuca varır? (10 kelime)
Her şeyin

6-) Bu ilk yaratıcı hakkında “başkalarıyla aynı türden değildir” anlamına gelen hangi düşünce verilmektedir? (9 kelime)
Ona benzer

7-) Hudûs gerçeğinin kâinata yaygın olduğuna hangi doğal döngü örnek gösterilmektedir? (10 kelime)
Güzde ölüm

8-) Bu zorunlu varlığın diğer varlıklardan temel farkı nedir? (9 kelime)
Varlığının kendinden

9-) Has sıfatlar ve maslahatlı cihazlar ifadesi, yaratılışta hangi ilkeyi öne çıkarır? (7 kelime)
Fayda,

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 6

1-) Metindeki birinci hakikat, Allah'ın varlığına dair hangi aklî yöntemi esas alır? (13 kelime)
Kâinattaki sonradan olma

2-) Tagayyür ve tebeddül kavramları burada hangi basit anlamda kullanılmaktadır? (7 kelime)
Varlıklarda

3-) Bu değişimden hareketle neden “kadîm olamaz” denmektedir? (11 kelime)
Çünkü ezeli

4-) Hâdis kabul edilen varlıklar bizi hangi zorunlu sonuca götürür? (8 kelime)
Onları var

5-) İmkân delilinde “varlık ve yokluğun eşitliği” ne demektir? (10 kelime)
Bir şeyin

6-) Böyle bir şeyin var olması için neden tercih edici bir kudret gerekir? (7 kelime)
Çünkü

7-) Metin, devir ve teselsülün imkânsızlığını vurgulayarak hangi düşüncüyü sağlamlaştıır? (9 kelime)
Yaratmanın sonunda

8-) Bir varlığın hem suretinin hem şahsiyetinin hem de sıfatlarının belirlenmiş olması neye delil sayılır? (12 kelime)
Her ayrıntıyı bilen

9-) Büyük ile küçükün yaratılışının eşit kolaylıkta olması neye bağlıdır? (5 kelime)
Allah'ın

CEVAP ANAHTARI

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Birinci hakikatte hangi iki temel delil öne çıkarılmaktadır?

Hudûs ve imkân delilleri öne çıkarılmaktadır.

2-) Hudûs delilinde âlemdeki değişme ve dönüşümden hangi sonuca varılmaktadır?

Varlıkların ezeli olmayıp sonradan meydana geldiği sonucuna varılmaktadır.

3-) Sonradan meydana gelen şeyler hakkında hangi zorunlu hüküm verilmektedir?

Onları var eden bir sanatkârın bulunması gerektiği söylenmektedir.

4-) İmkân delilinde bir şeyin varlığı ile yokluğu hakkında nasıl bir durum anlatılmaktadır?

Kendi başına düşünüldüğünde var olması da yok olması da mümkün görülmektedir.

5-) Devir ve teselsülün reddedilmesiyle hangi inanç esasına ulaşılmaktadır?

Varlıkların birbirini sonsuza kadar meydana getirdiği düşünülemeyeceği için zorunlu var olan bir Yaratıcıya ulaşılmaktadır.

6-) Bu zorunlu varlık hakkında benzerlik bakımından hangi özellik belirtilmektedir?

Ona denk ve benzer bir varlığın düşünülemeyeceği ifade edilmektedir.

7-) Metinde “ondan başka olanlar” için nasıl bir nitelendirme yapılmaktadır?

Diğer bütün varlıkların mümkün ve yaratılmış olduğu bildirilmektedir.

8-) İmkân bahsinde her varlığa özel şekil verilmesi neden önemlidir?

Sayırsız ihtimal arasından bilinçli bir seçimin yapıldığını gösterdiği için önemlidir.

9-) Bir varlığa uygun cihazların takılması neyi ispat eder?

O varlığın ihtiyaçlarının bilindiğini ve buna göre yaratıldığını ispat eder.

10-) Hiçbir şeyin Allah’tan gizli kalmaması, imkân delilinde hangi düşünceyle bağlantılıdır?

Her varlığın bütün ayrıntılarının bilinerek seçilip tayin edilmesi düşüncesiyle bağlantılıdır.

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 2 -

CEVAPLAR

- 1-) Birinci hakikatte anlatılan düşünce, Allah'ın varlığına hangi iki yoldan ulaşmaktadır?
Sonradan yaratılmış olma ve mümkün olma yollarından ulaşmaktadır.
- 2-) Varlıklarda sürekli değişim bulunması, onların hangi özelliğini ortaya koymaktadır?
Kalıcı ve ezelî olmayıp sonradan ortaya çıktıklarını ortaya koymaktadır.
- 3-) Sonradan ortaya çıkan bir varlığın kendi kendine açıklanamaması neyi gerekli kılar?
Onu meydana getiren bir Yaratıcının varlığını gerekli kılar.
- 4-) Bir şeyin varlığı da yokluğu da düşünülebiliyorsa, bu durum o şeyin hangi sınıfta olduğunu gösterir?
Zorunlu değil, mümkün varlık sınıfında olduğunu gösterir.
- 5-) Metne göre mümkün varlıklar neden ezelî kabul edilmez?
Çünkü var olmaları kendi zatlarından gelmez; tercih eden bir sebebe muhtaçtırlar.
- 6-) Devir ve teselsülün geçersiz sayılması hangi yanlış düşünceyi ortadan kaldırır?
Varlıkların birbirini sonsuz şekilde meydana getirdiği düşüncesini ortadan kaldırır.
- 7-) Böylece ulaşılmak istenen nihai sonuç nedir?
Zorunlu var olan, benzeri bulunmayan bir Allah'ın varlığıdır.
- 8-) Varlıklara uygun sıfatlar ve faydalı cihazlar verilmesi rastlantıyı neden reddeder?
Çünkü bu kadar uygunluk ve amaçlılık tesadüfle açıklanamaz.
- 9-) İmkân bahsinde bir varlığa belli şahsiyet verilmesi neden önemlidir?
Çünkü bu, o varlığın benzerleri arasından özel olarak seçildiğini gösterir.
- 10-) Metnin bütünü dikkate alındığında kâinatın şehadeti hangi ana inancı desteklemektedir?
Allah'ın varlığını, birliğini ve her şeyi hikmetle idare ettiğini desteklemektedir.

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Metnin ilk bölümünde kelâm âlimleri ve İslâm düşünürlerinin ispat ettiği hangi hakikatlerden söz edilmektedir?

Hudûs ve imkân hakikatlerinden söz edilmektedir.

2-) Değişme ve başkalaşma, varlıkların kadîm olamayacağını nasıl gösterir?

Çünkü sürekli değişen bir şeyin ezelden beri aynı şekilde var olduğu söylenemez.

3-) Hâdis olan şeyler için zorunlu olarak kabul edilen fail kimdir?

Onları sonradan var eden Yaratıcıdır.

4-) Bir varlığın kendi zatında varlığıyla yokluğu eşitse, bundan hangi aklî sonuç çıkar?

Varlığının zorunlu olmadığı ve dışarıdan tercih edildiği sonucu çıkar.

5-) Metne göre neden sonsuz sebep zinciri kabul edilmez?

Çünkü bu durumda gerçek anlamda başlangıçta var eden bir fail açıklanmış olmaz.

6-) Bütün bu akıl yürütmeler sonunda nasıl bir varlık anlayışına ulaşılır?

Varlığı kendinden olan, benzeri bulunmayan ve her şeyin yaratıcısı olan Allah anlayışına ulaşılır.

7-) İmkân delilinde “özel suret” ve “ayırt edici şahsiyet” üzerinde neden durulmaktadır?

Çünkü bunlar sayısız seçenek içinden bilinçli bir belirlemenin yapıldığını göstermektedir.

8-) Her varlığın kendine uygun sıfatlar taşıması neden bilgi sahibi bir yaratıcının delilidir?

Çünkü uygunluk ve yerindelik, neyin nereye yakıştığını bilen bir ilmi gerektirir.

9-) İmkân hakikatı, Allah’ın hangi iki yönünü özellikle öne çıkarır?

Sonsuz kudretini ve sınırsız hikmetini öne çıkarır.

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Birinci hakikat başlığı altında savunulan ana fikir nedir?
Kâinattaki sonradan olma ve mümkün olma durumlarının Allah'ın varlığına delil olmasıdır.
- 2-) Âlemdeki değişimin fânîlik ile ilişkisi nasıl kurulmaktadır?
Sürekli değişen şeylerin kalıcı ve ezelî olamayacağı söylenmektedir.
- 3-) Fânîlikten sonra hangi yaratılış gerçeği zorunlu olarak kabul edilir?
Bu fanî varlıkları sonradan var eden bir kudretin bulunduğu kabul edilir.
- 4-) İmkân delilinde bir varlığın kendi başına zorunlu olmaması neyi gerektirir?
Onun belirlenmesi için dıştan bir irade ve tercih gerektirir.
- 5-) Sebeplerin birbirini sonsuza dek doğurduğu düşüncesi niçin reddedilmektedir?
Çünkü bu düşünce gerçek yaratıcının varlığını açıklamaz ve aklen geçersiz görülür.
- 6-) Bu reddedişten sonra ulaşılan zorunlu sonuç nedir?
Varlığı gerekli olan tek bir Yaratıcının bulunmasıdır.
- 7-) İmkân bahsinde her varlığa farklı özellikler verilmesi hangi fiilleri gösterir?
Seçme, belirleme, ölçme ve yaratma fiillerini gösterir.
- 8-) İmkân delilinde varlıklara özel suretler verilmesi neden "tercih" kavramıyla ilişkilidir?
Çünkü sayısız ihtimal içinden biri seçilip uygulanmaktadır.
- 9-) İmkân hakikati, Allah'ın yalnız güçlü değil aynı zamanda nasıl bir yaratıcı olduğunu gösterir?
Hikmetle, bilgiyle ve ince bir ölçüyle yaratan bir yaratıcı olduğunu gösterir.

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Metinde ilk olarak ele alınan delil grubu hangi ilim çevrelerinin ispat ettiği hakikatler olarak tanıtılmaktadır?

Din usulü ve kelâm âlimleriyle İslâm hikmet ehlinin ispat ettiği hakikatler olarak tanıtılmaktadır.

2-) Varlıklarda görülen değişiklik niçin onların ezelden beri var olmadığını gösterir?

Çünkü ezeli olanın sonradan farklı hâllere girmesi düşünülemez.

3-) Sonradan olan bir varlık için hangi yaratıcı ilişki zorunlu hâle gelir?

Onu meydana getiren bir fail ile ilişkisi zorunlu hâle gelir.

4-) İmkân kavramı, varlıkların kendi başına yeterli olmadığını nasıl anlatır?

Varlıklarının da yokluklarının da düşünülebilmesi, kendi kendilerine zorunlu olmadıklarını anlatır.

5-) Metin, devir ve teselsülü reddederek hangi sahîh sonuca varır?

Her şeyin dayandığı zorunlu bir ilk yaratıcı bulunduğu sonucuna varır.

6-) Bu ilk yaratıcı hakkında “başkalarıyla aynı türden değildir” anlamına gelen hangi düşünce verilmektedir?

Ona benzer ve denk bir varlığın bulunamayacağı düşüncesi verilmektedir.

7-) Hudûs gerçeğinin kâinatta yaygın olduğuna hangi doğal döngü örnek gösterilmektedir?

Güzde ölüm ve baharda yeniden ortaya çıkış döngüsü örnek gösterilmektedir.

8-) Bu zorunlu varlığın diğer varlıklardan temel farkı nedir?

Varlığının kendinden olması, diğerlerinin ise yaratılmış ve mümkün olmasıdır.

9-) Has sıfatlar ve maslahatlı cihazlar ifadesi, yaratılışta hangi ilkeyi öne çıkarır?

Fayda, uygunluk ve amaç ilkesini öne çıkarır.

11sinif ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 6 -

CEVAPLAR

- 1-) Metindeki birinci hakikat, Allah'ın varlığına dair hangi aklî yöntemi esas alır?
Kâinattaki sonradan olma ve mümkün olma durumundan hareket eden aklî yöntemi esas alır.
- 2-) Tagayyür ve tebeddül kavramları burada hangi basit anlamda kullanılmaktadır?
Varlıklarda sürekli değişme ve başkalaşma anlamında kullanılmaktadır.
- 3-) Bu değişimden hareketle neden “kadîm olamaz” denmektedir?
Çünkü ezeli olanın sonradan değişen ve yenilenen bir yapıda olması düşünülemez.
- 4-) Hâdis kabul edilen varlıklar bizi hangi zorunlu sonuca götürür?
Onları var eden bir sanatkârın bulunduğu sonucuna götürür.
- 5-) İmkân delilinde “varlık ve yokluğun eşitliği” ne demektir?
Bir şeyin kendi zatı bakımından mutlaka var olmasının gerekmemesi demektir.
- 6-) Böyle bir şeyin var olması için neden tercih edici bir kudret gerekir?
Çünkü eşit ihtimallerden birinin seçilmesi kendiliğinden açıklanamaz.
- 7-) Metin, devir ve teselsülün imkânsızlığını vurgulayarak hangi düşüncüyü sağlamlaştırır?
Yaratmanın sonunda zorunlu bir varlığa dayanması gerektiği düşüncesini sağlamlaştırır.
- 8-) Bir varlığın hem suretinin hem şahsiyetinin hem de sıfatlarının belirlenmiş olması neye delil sayılır?
Her ayrıntıyı bilen ve yerli yerince takdir eden bir Yaratıcıya delil sayılır.
- 9-) Büyük ile küçüğün yaratılışının eşit kolaylıkta olması neye bağlıdır?
Allah'ın kudretinin sonlu olmayışına bağlıdır.